

Udenrigsministeriet

Folketingets Europaudvalg

Asiatisk Plads 2
DK-1448 København K
Telefon +45 33 92 00 00
Telefax +45 32 54 05 33
E-mail: um@um.dk
<http://www.um.dk>

Bilag	Sag/ID Nr.	Enhed	Dato
	2022-11597	JTEU	5. maj 2022

EUU L 193 og L 194 – svar på spørgsmål 26 fra Morten Messerschmidt (DF) stillet den 4. maj 2022 til udenrigsministeren.

Spørgsmål

Ministeren bedes bistå Folketinget med at udarbejde en selvstændig bestemmelse til L 193, der forhindrer enhver ændring af EU-traktaten på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område uden forudgående afholdelse af folkeafstemningen, jf. L 193, bemærkningernes afsnit 3.2 sidste afsnit.

Svar

Følgende fremgår af pkt. 3.2 i de almindelige bemærkninger til forslag til lov om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet (L 193 som fremsat):

”Den fælles sikkerheds- og forsvarspolitik har en grundlæggende mellemstatslig karakter, og medlemsstaterne beslutter selv omfanget af deres egen deltagelse, jf. nærmere ovenfor under pkt. 3.1.2.1. Det fremgår af artikel 3 i protokol nr. 38 til Lissabon-traktaten, at Lissabon-traktaten ikke indeholder bestemmelser om oprettelse af en europæisk hær eller om værnepligt til en militær struktur. Såfremt det måtte komme på tale at ændre EU-traktaten fundamentalt ved at afskaffe medlemsstaternes vetoret vedrørende afgørelser med indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, jf. EU-traktatens artikel 31, stk. 4, eller oprette en EU-hær, der indebærer, at det overlades til EU at udøve beføjelsen til at anvende militære magtmidler, jf. grundlovens § 19, stk. 2, vil det være en forudsætning for regeringens tilslutning, at der afholdes en forudgående folkeafstemning herom. Regeringen er i øvrigt imod sådanne ændringer af traktaten.”

Med ovenstående løfte har regeringen politisk forpligtet sig til at udskrive en folkeafstemning, hvis medlemsstaternes vetoret vedrørende afgørelser med indvirkning på militær- eller forsvarsområdet, jf. EU-traktatens artikel 31, stk. 4, afskaffes, eller hvis der oprettes en EU-hær, der indebærer, at det overlades til EU at udøve beføjelsen til at anvende militære magtmidler, jf. grundlovens § 19, stk. 2.

Det bemærkes i den forbindelse, at det løfte, der ligger til grund for den folkeafstemning, der afholdes den 1. juni i år, og som det fremsatte lovforslag vedrører, tilsvarende fremgår af bemærkningerne til det lovforslag fra 1993, hvorved Danmark tiltrådte Maastricht-Traktaten og Edinburgh-afgørelsen, som indførte de danske EU-forbehold. Det er derfor helt naturligt, at man nu på samme måde skriver et politisk løfte om en fremtidig folkeafstemning ind i bemærkningerne til det kommende lovforslag om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved afskaffelse af EU-forsvarsforbeholdet. Der henvises i øvrigt til besvarelser af EEU L 193 og L 194 spørgsmål 1 og 2.

For så vidt angår eventuelle øvrige ændringer af EU-traktaten på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område, er det regeringens opfattelse, at der i givet fald bør tages konkret stilling til, om sådanne ændringer er af en sådan karakter, at der skal eller bør afholdes en folkeafstemning herom.

Regeringen kan på den baggrund ikke støtte et ændringsforslag som det, der spørges til. Et sådant ændringsforslag vil dog lovteknisk kunne udformes som anført nedenfor:

Ændringsforslag til

**lov om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om
sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet (L 193)**

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af (...), tiltrådt af:...

1) Efter den foreslåede § 1 indsættes som ny paragraf:

»§ 2. Der skal afholdes en folkeafstemning forud for dansk tiltræden af enhver ændring af traktaten om Den Europæiske Union på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område.«

De foreslåede §§ 2 og 3 bliver herefter §§ 3 og 4.

[Afholdelse af folkeafstemning ved enhver ændring af EU-traktaten på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område]

B e m æ r k n i n g e r
Til nr. 1

Med ændringsforslaget foreslås det fastsat som § 2 i lov om Danmarks deltagelse i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar ved at afskaffe EU-forsvarsforbeholdet, at der skal afholdes en folkeafstemning forud for dansk tiltræden af enhver ændring af traktaten om Den Europæiske Union (EU-traktaten) på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område.

Der vil i forbindelse med en eventuel ændring af EU-traktaten på det forsvars- og sikkerhedspolitiske område på baggrund af den konkret påtænkte traktatændring skulle tages stilling til, om den foreslåede folkeafstemning vil kunne afholdes som en bindende folkeafstemning. Det bemærkes i den forbindelse, at en bindende folkeafstemning efter omstændighederne vil kunne have hjemmel i grundlovens § 20, der angår overladelse af beføjelser, som efter grundloven tilkommer rigets myndigheder. En bindende folkeafstemning vil efter omstændighederne endvidere kunne have hjemmel i grundlovens § 42, stk. 6, 2. pkt., hvoraf det bl.a. følger, at forslag til de i grundlovens § 19 nævnte beslutninger (dvs. beslutninger om Folketingets samtykke til visse udenrigspolitiske handlinger, herunder indgåelse af visse traktater), der måtte være i lovs form, kan undergives folkeafstemning, hvis det ved særlig lov bestemmes, at sådan afstemning skal finde sted. Det vil i den forbindelse således navnlig skulle vurderes, om dansk tilslutning til traktatændringen vil kræve Folketingets samtykke efter grundlovens § 19. Hvis dansk tilslutning til traktatændringen ikke forudsætter Folketingets samtykke, vil der skulle vedtages en særskilt lov om en vejledende folkeafstemning.

Med venlig hilsen

Jeppe Kofod